

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๐๓/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๙๑/๒๕๖๘

วันที่ ๑๔ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { พันตำรวจตรี ชาตรี เขียวภักดี ผู้ร้อง
นายปิยะ ปะดังทา อดีตประธานศาลปกครองสูงสุด
และอดีตประธานกรรมการตุลาการศาลปกครอง ที่ ๑
องค์คณะตุลาการศาลปกครอง ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง พันตำรวจตรี ชาตรี เขียวภักดี (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า พันตำรวจตรี ชาตรี เขียวภักดี (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ตนเป็นผู้สมัครเข้ารับการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ประจำปี ๒๕๖๒ ตามประกาศ ก.ศป. เรื่อง การรับสมัครบุคคลเข้ารับการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ลงนามโดยนายปิยะ ปะดังทา อดีตประธานศาลปกครองสูงสุดและอดีตประธานกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ผู้ร้องผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้สมัคร และเข้ารับการสอบข้อเขียน ต่อมาผู้ถูกร้องที่ ๑ มีประกาศ ก.ศป. เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการสอบข้อเขียนในการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ปรากฏว่าไม่มีชื่อผู้ร้องเป็นผู้ผ่านการสอบ

- ๒ -

ข้อเขียน ผู้ร้องเห็นว่าการตรวจข้อสอบข้อเขียนของคณะกรรมการตรวจกระดาษคำตอบใช้ดุลพินิจในการให้คะแนนไม่เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ และมีพิรุณหลายประการเป็นการดำเนินกระบวนการสอบคัดเลือกที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ละเมิดต่อผู้ร้องตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) ส่งผลให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายในการมีโอกาสเข้ารับราชการในตำแหน่งตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น จำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ และขัดต่อรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องยื่นฟ้องคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ประธานศาลปกครองสูงสุด และสำนักงานศาลปกครองต่อศาลปกครองพิชฌุโลก ขอให้มีความพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการต่าง ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจข้อสอบจากสมุดคำตอบของผู้ร้องใหม่ ประกาศผลการสอบเพิ่มเติมโดยเพิ่มชื่อผู้ร้องเป็นผู้ผ่านการสอบข้อเขียน และชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องเป็นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ศาลปกครองพิชฌุโลกพิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืน ต่อมาผู้ร้องยื่นคำขอพิจารณาคดีใหม่ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ได้แย้งการนั่งพิจารณาคดีของตุลาการศาลปกครองพิชฌุโลกและตุลาการศาลปกครองสูงสุด เนื่องจากผู้ร้องเคยร้องเรียนว่า การปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการดังกล่าวอาจทำให้ผู้ร้องไม่ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณาคดี ศาลปกครองพิชฌุโลกมีคำสั่งไม่รับคำขอพิจารณาคดีใหม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืน หลังจากนั้นผู้ร้องยื่นคำขอพิจารณาคดีใหม่ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ แต่ศาลปกครองพิชฌุโลกมีคำสั่งไม่รับคำขอดังกล่าว

นอกจากนี้ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นที่ร่วมเป็นองค์คณะพิจารณาคดีของผู้ร้องเป็นตุลาการที่ผู้ร้องเคยร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่มาก่อนหรือเป็นผู้ผ่านการสอบข้อเขียนได้ในคราวเดียวกันกับครั้งที่ผู้ร้องสมัครสอบคัดเลือกซึ่งอาจมีส่วนได้เสียในการพิจารณาคดี และตุลาการที่เป็นองค์คณะในคดีของศาลปกครองสูงสุด เป็นคณะกรรมการตรวจกระดาษคำตอบ ซึ่งเป็นกรณีที่องค์คณะตุลาการศาลปกครอง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนจริยธรรมตุลาการศาลปกครอง มีสภาพร้ายแรงในความไม่เป็นกลาง ส่งผลให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีไม่เป็นธรรม กระบวนพิจารณาคดีของศาลปกครองพิชฌุโลกและศาลปกครองสูงสุด ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการละเมิดต่อผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗

- ๓ -

มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๓ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๖๓ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. ขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองในกระบวนการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ประจำปี ๒๕๖๒ ในส่วนการสอบข้อเขียนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และประกาศรายชื่อให้ผู้ร้องเป็นผู้ผ่านการสอบข้อเขียนเพิ่มเติมนับแต่วันที่มิประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสอบข้อเขียน

๒. ขอให้ผู้ร้องเป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือกและแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นกรณีพิเศษ โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่มิประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น เมื่อปี ๒๕๖๓

๓. ขอให้ผู้ถูกร้องจ่ายเงินเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ร้องเป็นจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือตามความเสียหายที่แท้จริง

๔. ขอให้ผู้ถูกร้องและผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการสอบคัดเลือกและในชั้นการพิจารณาคดีของศาลปกครอง มีความผิดทางจริยธรรมของตุลาการศาลปกครองและความผิดทางวินัยของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ

ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ โดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้อง ต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีเป็นกรณี อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิพากษาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษา หรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ดำเนินกระบวนการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครอง ชั้นต้น ประจำปี ๒๕๖๒ ในส่วนการสอบข้อเขียน ไม่เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายในการมีโอกาสเข้ารับราชการในตำแหน่ง ตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น จำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๓ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๖๓ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีความผิดตามจริยธรรม ตุลาการศาลปกครอง ละเมิดต่อผู้ร้อง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตาม

- ๕ -

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบปรากฏว่า ผู้ร้องโต้แย้งดุลพินิจการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นการใช้อำนาจของผู้พิพากษาหรือตุลาการที่มีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ประกอบกับกรณีของผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้นผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๖ -

(คำสั่งที่ ๑๐๓/๒๕๖๘)

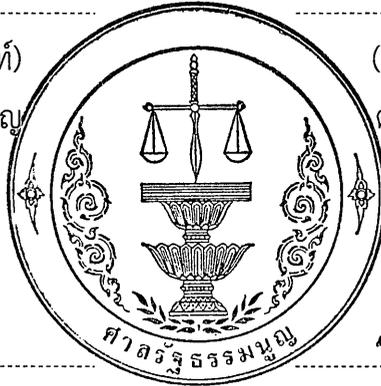
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฏฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ